

NASZE ABC

Nie wolno powtarzać dawnych błędów

Morska granica Polski wynosi tylko 140 km., z tego wybrzeże zatoki Puckiej 68 km., a wybrzeże pełnego morza tylko 72 km. Cała granica morska wynosi 2,5 proc. ogólnej naszej granicy, a granica na pełnym morzu wynosi zaledwie 1,3 proc. ogółu naszych granic.

Jesteśmy krajem najbardziej odcięty od morza w Europie z wyjątkiem oczywiście dwu krajów zupełnie pozbawionych dostępu do morza, t. zn. Czechosłowacji i Szwajcarii. Nie mówiąc już o Anglii, która jest wyspą, wszystkie inne kraje mają lepszy dostęp do morza od nas. Granica morska Włoch wynosi 7389 km., t. zn. 80,2 proc. ogólnej granicy, granica morska Szwecji wynosi 7624 km., t. zn. 77,7 proc. ogólnej granicy, granica morska Hiszpanii wynosi 2850 km., t. zn. 50,7 proc. ogólnej granicy, granica morska Francji wynosi 2850 km., t. zn. 50,7 proc. ogólnej granicy, granica morska Rumunii wynosi 450 km., t. zn. 15,7 proc. Tylko Belgja (66 km.) i Litwa (91 km.) mają granice w absolutnych cyfrach krótsze od Polski, w stosunku jednak do ogólnych granic odsetek granic morskich jest wyższy, niż w Polsce, gdyż wynosi 4,6 proc. i 7,2 proc.

W Polsce na 1 km. granicy morskiej wypada 2776 km.² powierzchni, gdy we Włoszech tylko 39 km.², w Szwecji — 59 km.², w Hiszpanii — 161 km.², we Francji — 133 km.², w Finlandji — 236 km.², w Niemczech — 272 km.², w Rumunii — 332 km.², na Litwie — 612 km.², a nawet w Rumunii — 656 km.².

Nasze granice morskie są niesłychanie szczupłe w stosunku do naszego obszaru. Tembardziej powinniśmy być cenić i być przygotowani do bezwzględnej ich obrony.

A tymczasem coraz gęstsze chmury zbierają się nad naszym dostępem do morza. Układ w sprawie zbrojeń morskich, dający Niemcom swobodę zbrojeń morskich, przywrócenie stałej armji w Niemczech, coraz większe angażowanie się Anglii i Włoch w sprawy pozaeuropejskie, to wszystko osłabia naszą pozycję nad Bałtykiem. Ostatnie perypetie z Gdańskiem, były próbą odsunięcia Polski od morza. Uwaga całego społeczeństwa winna być skierowana na tę sprawę. Musimy pamiętać, że w okresie największego naszego rozkwitu, wybrzeże bałtyckie od Rygi aż po dzisiejszą naszą zachodnią granicę z Niemcami było pod wpływem politycznym Polski. W znacznym stopniu na skutek lekceważenia tej sprawy przez społeczeństwo polskie nasze granice morskie skurczyły się do dzisiejszego kilkudziesięciu kilometrowego skrawka.

J. K.

Intronizacja biskupa berlińskiego

BERLIN, 7. 9. (PAT). Dziś odbyła się w Berlinie w katedrze św. Jadwigi uroczysta intronizacja nowomianowanego biskupa berlińskiego hr. von Preysinga - Lichtenegg - Moos.

W uroczystości tej wzięli m. in. udział: wyżsi oficerowie armji lądowej, marynarki wojennej, lotnictwa oraz gwardji.

Podróżuj samolotem

Wczorajszy dzień głosowania w stolicy

NORMALNY WYGLĄD MIASTA

Wczorajszy dzień głosowania upłynął w stolicy w zupełnym spokoju. Z zewnętrznego wyglądu miasta trudno było wywnioskować, że odbywają się wybory. Różnica z poprzednimi wyborami — ogromna. Nie wyczuwało się podniecenia w atmosferze, nie było widać żadnych oznak walki wyborczej. Brak agitacji wyborczej, transparentów, afiszów, rozdawania na większą skalę ulotek i kartek wyborczych nadawał miastu wygląd zupełnie normalny.

W godzinach przedpołudniowych przeciągały przedmieściami orkiestry, zapraszające dźwiękami marszów do głosowania, w śródmieściu kilka samochodów agitacyjnych rozrzucało ulotki nawołujące do głosowania, ale bez wymieniań kandydatów. To — wszystko.

NIEMA OGONKÓW.

Ale najbardziej odbierał stolicy charakter dnia wyborów brak tradycyjnych ogonków przed lokalami wyborczymi. Z lat dawniejszych pamięta się ogonki kilkusetmetrowe, wysuwające się z lokali wyborczych daleko na ulicę. Wczoraj nie zauważyliśmy ani jednego ogonka na ulicy wśród wszystkich lokali wyborczych, które objechaliśmy.

OBJAZD LOKALI.

Objazd lokali wyborczych, dokonany przez nas kilkakrotnie w ciągu dnia wczorajszego wykazał bardzo różny stopień zainteresowania i frekwencji wyborców w rozmaitych dzielnicach miasta. Były lokale wyborcze, w których podczas naszego objazdu panowała zupełna pustka, a załudnienie ich składało się wyłącznie z członków komisji, dyżurnych policjantów i jednego lub dwóch wyborców. W innych było nieco większe ożywienie, a niektóre wykazywały spory udział wyborców. Tak, że wewnątrz lokalu tworzył się ogonek z kilkunastu lub kilkudziesięciu osób.

Groźba powodzi w górach w krakowskim od 3 dni pada deszcz

KRAKÓW, 8. 9. (PAT). — Na terenie województwa krakowskiego od 3-ich dni pada deszcz. Rzeki górskie nieznacznie weszły. Jedynie Soła grozi wylewem. Powołano do życia komitet powodziowy na terenach zagrożonych. W górach deszcz pada bez przerwy.

Związek Białorusko-ukraiński Rozwiązany w Brazylii

RIO DE JANEIRO 8. 9. (PAT). Prezydent republiki Brazylijskiej Vargas, podpisał dekret, w myśl którego tutejszy związek białorusko - ukraiński zostanie zamknięty na 6 miesięcy za utrzymywanie stosunków z Moskwą.

Tenże dekret postanawia zamknięcie wszystkich oddziałów tego związku na całym terytorjum Brazylii, na ten sam przeciąg czasu.

O dalszym istnieniu związku rząd federalny postanowi później.

INTELIGENCJA URZĘDNICZA

Ogólne wrażenie było takie, że największą frekwencją cieszyły się te obwody, w których przeważała inteligencja, zwłaszcza urzędnicy i wojskowi. Tak więc ożywienie znać było w gmachu Sejmu, gdzie urzędowało 7 komisji wyborczych, w Głównej Szkole Handlowej na Rakowieckiej, w niektórych obwodach śródmiejskich. Tu panowało przekonanie, że frekwencja wynosi do południa około 40 procent.

Gdy się obserwovalo wyborców, charakterystycznym rysem był duży stosunkowo udział w głosowaniu kobiet z inteligencji — a zarazem niemal całkowity brak ludności robotniczej, rzemieślniczej, drobnomieszczańskiej i wogóle t. zw. starego człowieka.

NA PRZEDMIEŚCIACH

O ile w śródmieściu i w dzielnicach inteligentnych po wejściu do gmachów, w których mieściły się komisje wyborcze, zauważyć można było pewien ruch — o tyle na przedmieściach udział głosujących był bardzo słaby, a w niektórych obwodach panowała wprost pustka. Objechaliśmy przedpołudniem szereg lokali wyborczych na Woli, Powiślu, Pradze, Marymoncie, wszędzie stwierdzając to samo. Tu do południa frekwencja w niektórych lokalach nie wynosiła więcej, jak 16 do 15 procent. Oczywiście może, to ulec jeszcze znacznej zmianie w godzinach wieczornych.

W DZIELNICY ŻYDOWSKIEJ

Jedynie w dzielnicy żydowskiej panował hałas i zgiełk wyborczy. Rozrzucono ulotki, agitowano zawzięcie. Na ulicy Franciszkańskiej i Miłej doszło nawet do walki wyborczej wręcz; tłum poturbował agitatorów, którzy z samochodów i furmanek rozrzucaли odezwę.

Mimo dużego ożywienia w wygładzie zewnętrznym dzielnicy żydowskiej — i tu jednak frekwencja głosujących nie była tak

wielka, jakby się mogło na oko zdawać, i pozostawała daleko w tyle za frekwencją z poprzednich wyborów.

Zainteresowani o przyczynę tego wyborcy żydowscy poinformowali nas, że na zmniejszenie frekwencji wpłynęło usunięcie się od wyborów Agudy, której kandydat przepadł w prawyborach.

POPOŁUDNIU.

W godzinach popołudniowych śródmieściem przejeżdżały samochody z megafonami, nawołujące ludność do głosowania.

W przededniu wojny włosko-abisyńskiej Pół miliona mułów i 100 tys. wielbłądów do dyspozycji Negusa

PARYŻ, 7. 9. (PAT). Hava donosi z Addis - Abeby, że około połowy zdolnych do walki sił abisyńskich, złożonych z wojowniczych plemion koczowniczych oraz uzbrojonej w karabiny służby na mułach, zebrało się już w wyznaczonych przez naczelników szeregów punktach koncentracji.

Pułk piechoty i meharystów (kawaleria na wielbłądach) zajmują ważniejsze strategiczne punkty kraju. Władze abisyńskie stwierdzają, że powstanie mobilizacja zostanie ogłoszona jedynie w wypadku przekroczenia granicy przez wojska cudzoziemskie.

Tymczasem około 10 procent urzędników państwowych ma zostać powołanych pod broń w najbliższym czasie. Naczelnicy prowincji Gourague przybyli dziś do Addis - Abeby oddając do dyspozycji Negusa 25 tysięcy ludzi i wielką ilość broni.

LONDYN, 7. 9. (ATE). Z Addis - Abeby donoszą: Około 90 właścicieli karawan, rozporządzaających ponad 500.000 mułów i 100.000 wielbłądów i skupiających w swem ręku całą organizację komunikacji na abisyńskich traktatach kolejowych, zaoferowało Negusowi na wypadek wojny cały swój żywy i martwy majątek, łącznie z personelem karawan dla zaopatrzenia armji abisyńskiej w broń, amunicję i t. d.

Oferta ta, która została przyjęta przez cesarza abisyńskiego stanowi wielką osobistą ofiarę, zwłaszcza jeżeli się zwąży niezwykle poniżające traktowanie właścicieli karawan, będących zresztą muzułmanami przez feo-

Chłodno i pochmurnie

Wczoraj o godz. 14 cała Polska miała pogodę o zachmurzeniu zmiennym, z przelotnymi deszczami głównie na południu i wschodzie kraju. Temperatura wynosiła: 6 st. w Zakopanem, 9 w Cieszyźnie i Lwowie, 10 w Krakowie i Przemyślu, 11 w Łodzi, 12 w Wilnie i Kaliszu, 13 w Poznaniu i Kielcach, 14 w Gdyni i Pińsku i 15 w Warszawie i Górnym.

Dzisiaj w dalszym ciągu zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami, zwłaszcza na wschodzie i południu, a z większymi rozpozogodzeniami w pozostałych częściach kraju. Chłodno. Umiarkowane wiatry północno - zachodnie i północne.

Wyjazd

gen. Rydza-Śmigłego

Dziś we wczesnych godzinach rannych generał inspektor sił zbrojnych, gen. Rydz-Śmigły wyjeżdża na doroczne kilkudniowe ćwiczenia wojskowe.

Rozmowy

Polsko - litewskie

BERLIN, 7. 9. (PAT). „Berliner Tageblatt“ donosi z Kowna o wyjeździe min. spraw zagranicznych Łozorajtis do Genewy. Oświadczają tam, że zamierza on przeprowadzić z ministrem Beckiem wymianę zdań, na temat zbliżenia polsko - litewskiego.

W czasie swej drogi, pociąg ten jechał bardzo wolno, a maszynista otrzymał zakaz hamowania pociągu, aby drogą wstrząsu nie doprowadzić do jakiejś katastrofy.

Przemówienie Ojca św.

RZYM, 7. 9. (ATE). Ojciec Święty wygłosił dziś w Bazylice św. Pawła do uczestników między narodowego kongresu byłych kombatanów przemówienie, w którym wyraził nadzieję i wiarę w możliwość pokojowego załatwienia sporu włosko - abisyńskiego.

Cały świat pragnie pokoju i przewa. Papież ma nadzieję, że postulaty prawne narodu włoskiego zostaną uznane, jednakże powinno odbyć się to wyłącznie w sposób sprawiedliwy i pokojowy.

Ostatnie wiadomości uzasadniają nadzieje doświadczenia do skutku i sprawiedliwości. Już pojawiła się na widnokręgu tęczą, równa symbolowi pokoju, należy mieć nadzieję, że promieniować ona będzie coraz szerzej.

„Włochy kochają pokój o ile towarzyszy mu sprawiedliwość“

RZYM, 8. 9. (PAT). 6.000 kombatanów zebrało się dziś w Kolizeum na miejscu męczeństwa pierwszych chrześcijan.

B. kombatanów francuscy, niemieccy, austriaccy, belgijscy, włoscy i portugalscy w liczbie ponad 20.000 wzięli udział w nabożeństwie żałobnym za pokój świata poległych podczas wojny światowej. Następnie b. kombatanów

zgrupowali się na placu Weneckim, gdzie z balkonu przemówił Mussolini, aby kombatanów zachwalił dobrą pamięć o dniach, spędzonych wśród narodu włoskiego, który kocha pokój, o ile towarzyszy mu sprawiedliwość.

Delegacja kongresu b. kombatanów katolickich ofiarowała królowi i Mussolinemu złote krucyfiksy.

Na zlot harcerski

Wyjechała delegacja polska do Białogrodu

BIAŁOGROD, 8. 9. (PAT). Przybyła do Białogrodu reprezentacja Związku Harcerstwa Polskiego, która weźmie udział w narodowym zlocie skautów jugosłowiańskich w Pakutopczie pod Białogrodem.

Delegacja polska składa się z 13 osób pod komendą dr. Ludwika Bara.

Harcerze polscy zostali przyjęci entuzjastycznie. W powitaniu

wzięły udział wszystkie poczty sztandarowe oraz delegacje wszystkich chorągwi jugosłowiańskich i zagranicznych, biorących udział w zlocie.

Imieniem związku skautów jugosłowiańskich powitał delegację polską sekretarz generalny Gaaic, któremu odpowiedział dr. Bar.

Smierć

min. japońskiego

TOKJO, 8. 9. (PAT). Zmarł na skutek ataku sercowego minister komunikacji Takonami w wieku lat 70.

Czas odnowić

prenumeratę na

miesiąc wrzesień